

som ikke synes at staae i Forhold til Gjenstandens mere fredelige Charakter, kunne gjøre sig gjældende, saaledes at man paa eet Sted kan sværme for det frederiksborgske Blod, paa et andet Sted for Yorkshireracen og saa fremdeles; Anskuelse vilde derved faae Leilighed til at kunne documentere deres Værdi paa den i saa Henseende eneste mulige Maade, nemlig ad Erfaringens Bei. Dernæst gives der derved Leilighed til at forstaae sig den Slags Heste, der havdes Behov til i de forskjellige Egne, idet det jo er en væsentlig Indvending mod et Institut som Stamstutteriet, at det er mere eller mindre uundgaaeligt, at det bliver en bestemt enkelt Anskuelse, der kommer til at gjøre sig gjældende, medens Niemedet med Hesteavlens er forskjelligt paa de forskjellige Steder. Paa flere af de mindre Der har Hesteavlens saaledes alene Betydning for Avlingen, medens Hestene navnlig for Sjællands Bedkommende udgjøre en vigtig Exportartikel, hvor altsaa Niemedet maa være at tilveiebringe den Handelsvare, der er meest søgt, saaledes at der ved den mindst mulige Udgift kan tilveiebringes det størst mulige Resultat; jeg troer, at man i Sjælland tager fejl ved ubelukkende at ansee som god Handelsvare de saakaldte tydste Heste, der under de nuværende Priser betales med omtrent 200 Rd. Stykket, idet jeg troer, at man ogsaa kunde finde god Affætning, i alt Fald indenfor et begrændset Rum, for forældede Heste, og at de langt høiere Priser paa disse rigelig vilde opveie de større Omkostninger, der vilde medgaae dertil. Disse Præmier maae imidlertid nødvendigviis være af en nogenlunde betydelig Størrelse, naar de skulle erstatte Statens directe Virken for at tilveiebringe gode Hingste. Naar jeg skal tale ud af mit Underste, vil jeg sige, at dette er Noget, hvormed Staten egentlig ikke skulde befatte sig, men at den ganske skulde overlade Sagen til Landmændene selv, der nok vilde vide at ramme baade det Netto og det Fordeelagtige. Erfaringen viser imidlertid, at der er saa store Vanskeligheder forbundne med Hesteavlens, saasnart den gaaer ud over den blotte Frembringelse af Føl, men skal drives paa en hensigtsmæssig Maade, at kun meget

faa beskæftige sig dermed. Det er saa langt fra, at der hos os, saaledes som paa andre Steder og navnlig i England, findes et stort Antal rige Mænd, der anvende en stor Deel af deres Tid og Interesse og betydelige Capitaler paa Hesteavlens og saaledes gjøre enhver Medvirken fra Statens Side overflødig, at det tværtimod hos os er gaaet meget tilbage i denne Retning. For omtrent 50 Aar siden var der ikke saa større Godseiere, der havde stor Interesse for og anvendte ikke ubetydelige Summer paa denne vigtige Production, medens de Bidrag, som nu for Tiden anvendes paa denne Maade, ere forholdsviis meget ringe. Det vilde derfor ikke kunne gaae an at gennemføre det Princip, at Staten ikke skal række sin Haand til Hesteavlens Fremhjælpning, om vi ogsaa næsten Alle theoretisk beskæftige os til den Mening, Udholdende og tildeels kostbare Bestræbelser ere nødvendige Betingelser for at tilveiebringe et godt Resultat. Skal der altsaa fra Statens Side gives en virkelig Impuls til at fremkalde et tilstrækkeligt Antal af private Hesteholdere, saa maa man virkelig drive denne Sag paa en forstandig Maade og i en meget stor Udstrækning, saa maa denne Virksomhed gjøres indbringende for de Paagjældende, og dertil sigter Præmiesystemet. Det gaaer ikke ud paa at belønne Dyden, men det gaaer ligefrem ud paa at lægge en pecuniær Interesse til den, der ad reent privat Bei kan opnaaes ved Bedækningspenge, Salg af Tillægsdyr o. s. v., for dem, der ville anvende de betydelige Omkostninger, som denne Virksomhed udkræver, og vel at mærke løbe den ikke ringe Risiko, som er forbunden dermed fremfor med de fleste andre Productions-gjenstande. Skal Præmiesystemet ikke være blotte Lyser, men optræde som et virksomt Moment i Sagen, saa maa det være temmelig omfangsrigt og Præmierne tillige være temmelig store, det vil altsaa sige, at man maa anvende saa meget som muligt af de Midler, man kan disponere over, til dette Niemed, og at de ikke maae udstyldes i mange smaa Præmier.